

Terglav.

Zivahno pozdravljen nastopi novi poslanec g. Terglav. Zahvali se za zaupanje, katero so mu izkazali volilci. Zahvali se pa tudi Narodni stranki za blatenje in napadanje. S to volitvijo so kmetje pokazali, da so mnogo bolj pametni kakor gospodinci okoli „Narodnega lista.“ Lagali so, da sem si prste obstrleli; pogledajte jih, da so celi! Pravijo, da si ne znam nakaznice sam podpisati, in da mi jih podpisuje neka ženska. To je laž in ki to trdijo, lažniki! Pred 5—6 leti sem imel nesrečo, da sem pogorel. Sedaj, ko sem kandidiral, so pisali tako, kakor da bi bil sam zažgal; (Pfu!, grdi lažnjivci!) Kdor mi dokaže kaj takega, dobi 2000 gld.! (Sedaj pa le dokažite, obrekovalci!) Izvoljen sem na program K. Z. in tej bom zvest ter skupno deloval s svojimi tovariši za naš stan pod geslom: Vse za vero, dom, cesarja! (Burno odobravanje.)

Dr. Korošec.

Burno pozdravljen nastopi poslanec dr. Korošec. Sprava je mogoča, pravi, pa samo tedaj, če pridejo gospodje, ki so razbili slovo, h K. Z. in podpišejo program K. Z. ter delujejo v njenem smislu. Potem jim radi oddamo vodilna mesta in tudi glede imena nove složne stranke ne bo težav. Kajti naš namen je samo rešiti kmeta. Razločujemo dve vrste slogašev: poštene, ki želijo odkritosrečno slovo kakor prof. Robič, in hinavske, kakor so ti, ki se skrivajo za tem zastorom (za zastorom na odru so se skrili liberalni poročevalci!). Sedaj zbirajo na eni strani denar za boj proti nam, na drugi strani pa ponujajo spravo. In spravo hočejo samo za čas volitve, da bi gotovi gospodje zlezli na stol, potem pa zopet hočejo nadaljevati boj. To ni poštena politika!

Nato poroča o delovanju K. Z., ki je v teku svojega obstanka prinesla željo po gospodarskem delu, in zavest združenja, na svojih shodih, katerih je imela 186, je razširjala same gospodarske ideje.

Našo pot nam je začrtal naš voditelj Roškar, zato naprej za Roškarjem po tej začrtani poti! (Živio-klici!)

Predsednik Mlakar se zahvali za poročilo o situaciji, v nečem pa mu mora ugovarjati. Na spravo je še le misliti tedaj, ko bomo na celi črti zmagali! (Burni živio-klici!)

Dr. Benkovič.

O delovanju v državnem zboru je poročal dr. Benkovič. V začetku odgovarja na izvajanja g. Robiča. Upa, da bosta v deželni zboru obe stranki skupno postopali, dvomljivo pa je, če bosta dve stranki; najbrže bo samo ena. (Živio! Tako je!) Slove njsko mi razdrli, ampak oni, ker so hoteli izključiti duhovščino, ki je za narodno stvar največ storila.

Nato poroča o delovanju v državnem zboru, ko poroča, da je glasoval Roblek za predlog socialdemokratov, da se odprejo meje, začeli so zborovalci ogorčeni klicati: feji! Je to kmečki poslanec? Vesel pojav je, da imamo v našem klubu, celo Slovenijo, kajti tudi edini koroški slovenski poslanec je v našem klubu.

Nevesel pojav pa je, da imamo v državnem zboru poslanca (dr. Ploja), o katerem se danes ne vemo, kaj je pravzaprav. (Klici: Žalostno!) In ko se je vršil shod (v Ptuj), da bi obsodil postopanje tega poslanca, grozil je neki poslanec (dr. Jurtela), da ne stori nič več za narodno stvar, če se izreče njegovemu prijatelju nezaupnico. (Klici: Sramota!)

Poroča o poiskusu protikrščanskih poslancev, da se vne v državni zbornici boj za verske vprašanja, kar se jim pa hvala Bogu ni posrečilo. (Klici: Živio!) V gospodarskem oziru je ena vesela vest, da se je ustanovila v državnem zboru agrarna zveza, v kateri so vsi naši poslanci. (Klici: Živio! Roblek tudi?) Žal, tudi, žal zato, ker je glasoval za odprtje mej. (Klici: Pfu!) O tem pa naj obračunajo z njim njegovi volilci! (Klici: Že bodo!) Poroča o nadalje o znižanju sladkornega davka, da so bili za to vsi poslanci K. Z. in je laž, da bi bil kateri proti glasoval. Če se ta davek ne zniža, zahtevali bomo znižanje davka na sol. (Živio!)

Poroča o nagodbi, o zahtevi za ministra rojaka, o proračunu ter slednjič v ostrih besedah obsojal hujškajči govor ministra Peschka v Gradcu. Zagotavlja v imenu poslancev S. K. Z., da se bodo vedno bojevali pod zastavo K. Z., da zmaga njena načela. (Živio)

Resolucije.

G. Bosina predlaga sledeče resolucije, ki se sprejmejo enoglasno:

I.

Slovenski kmetje, zbrani na I. občnem zboru Kmečke zveze v Celju, izrekajo svojim državnim in deželnim poslancom neomajano zaupanje in globoko zahvalo za to, da so vedno odločno in vztrajno branili koristi kmečkega stanu in slovenskega naroda.

II.

Slovenski kmetje, zbrani na I. občnem zboru Kmečke zveze, pozivljajo svoje zastopnike in zahtevajo od vseh poslancev, da se z vso odločnostjo sprejme naporom tistih, ki hočejo vlado prepovoriti,

da odpre meje države za uvoz tuje živine ali mesa ter izjavljajo, da bi bilo uvažanje tuje živine smrtonosen udarec za štajerske kmete.

III.

Slovenski kmetje na prvem občnem zboru Kmečke zveze v Celju z vso odločnostjo zahtevajo od vlade, da skrbi zato, da se uvede taka volilna preosnova za deželni zbor, ki naših pravic ne bo prikrajšala, temveč število slovenskih poslancev pomnožila.

IV.

I. občni zbor z ogorčenjem obsoja nedostojno pisavo slovenskih liberalnih listov na Spodnjem Štajerskem zoper Kmečko zvezo in njene pristaše.

V.

Več kot tisoč slovenskih kmetov, zbranih na prvem občnem zboru Slovenske kmečke zveze, odločno protestiramo, da nam vlada nastavlja na slovenskem ozemlju uradnike, ptuje po krvi in po duhu, kot se je to zgodilo v zadnjih dneh v Šoštanju in v Konjicah. Zahtevamo slovenske uradnike, sinove našega naroda, ki bodo čutili z narodom, med katerim delujejo.

Zajedno ogorčeni protestiramo proti zadnjemu govoru ministra rojaka Peschka, ki je naše itak z nacionalnim duhom preveč prepojeno nemško uradništvo hujškal še k intenzivnejšemu nacionalnemu agitatornemu delu.

Sedaj so nastopali kmečki govorniki. Prvi je govoril posestnik

Rančigaj

iz St. Jurija ob Taboru. Prišel je dan, da smo poplačali surovosti Narodne stranke. Razkrinka laži Narodne stranke ter poroča, kako so njega kot kmeta zasmehovali na liberalnem shodu (Pfu!) Na eni strani je križ — na drugi strani je pasji bič!

Izraza sledeče želje do državnih poslancev: da bodo v prihodnje tudi kmetje lahko dražili sadje ob državnih cestah, ne samo nekateri gospodje; da se uvedejo domača razsodišča, da se preosnovi šolski zakon in davki, posebno hišno-razredni in dohodninski davek. Manjši kmetje naj zadnjega davka ne plačujejo.

Poslanec Roškar še omeni razbremenitev kmečkih posestev in pravi: Vso upanje ne sloni v poslancih, ampak v vas, volilci. Če bomo imeli krepko, edino armado volilcev za seboj, potem bomo lahko pri vladi kaj dosegli.

Pirtošek.

G. Pirtošek predlaga, naj K. Z. razpošlje na občine prošnje, da lahko okrajni šolski svet vzajemno z občino določijo poldnevni poduk, kjer to zahtevajo razmere. Te prošnje naj potem občine pošljejo dežel. šolskemu svetu. Predlog se je enoglasno sprejel.

Novak.

G. Novak iz Slovenske Bistrice spodbuja kmete k edinosti. Ne sme pa ostati samo pri besedi, ampak delajmo naprej! To kar smo tukaj čuli, nesimo naprej!

Breznik.

G. Breznik iz Braslovč pravi, da Narodna stranka ni postavila iz ljubezni do kmeta kmečkega kandidata, ampak da bi kakega nerazsodnega ulovila. Pri nas je ponujala nekemu kmetu 5 gld., če gre v Slovenjgradec predlagati njihovega kandidata. (Cuje! Cuje! Zato rabijo Narodni sklad!) Govornik pravi, da ni dobro, se vedno ravnaš po geslu: Kmet naj kmeta voli!, ampak se naj volijo tudi izobraženci, ki imajo srce za nas! Pogledajte socialdemokrate, tudi ti ne volijo samo delavcev, ampak v veliki večini šolane ljudi. Zato volite tudi nekmete in agitirajte za nje, če vam jih K. Z. kot kandidate postavi. (Odobravanje.)

Sklep.

Predsednik Mlakar je ob treh — po 4urnem zborovanju, — zaključil zborovanje s sledečimi besedami: V kratkem bo treba zopet na volišče. Držite se besed, katere ste slišali tukaj. Idite kot apostoli med naše kmete in agitirajte za našo Kmečko zvezo, katero naj Bog živi! (Živio Kmečka zveza!)

Politični ogled.**Mala politična naznanila.**

Dne 6. febr.: Poroka bolgarskega kneza bo 1. marca. — Na Francoskem je vlada zatrla katoliški list „La croix“ (la kroa — križ), ki je bil last reda assumptionistov. Sedaj so katoličani ustanovili akcijsko družbo za izdajanje lista in so nabrali v dveh tednih 3% milijonov frankov. — Listi poročajo, da se Bolgarska pripravlja na napad na Srbijo ali Makedonijo. — Francoski pravosodni minister Briand se je na nekem zaupnem sestanku izrekel za „svobodno ljubezen“ in za „zakon na poskušajo.“ To bo prava Sodoma in Gomora! — V Pragi na-

merava ustanoviti Rusija svoj konzulat, katerega Čehi že dolgo zahtevajo. — V Bosni in Hercegovini nameravajo upeljati ustavo. — V Turinu na italijanskem se je vršilo ljudsko glasovanje glede na „svobodno šolo. Med 27.000 stariši se je za njo izreklo 550. — General Steseli, Fock in Reisz, ki so prodali Port Artur, so bili obsojeni od vojnega sodišča na smrt.

Dne 7. febr.: Razsodba o goljufivem italijanskem ministru Nasiju se bo razglasila 14. t. m. Zadnje priče, večinoma uradniki ministrstva, so za njega ugodno pričali. — Naša vlada se je začela tudi baviti s vprašanjem, kako razdolžiti uradnike. V ta namen se ustanovi uradniški kreditni zavod. — Kuropatkin piše spomine o rusko-japonski vojski. Peti zvezek mu je vlada zaplenila.

Dne 8. febr.: V Petrogradu so zopet odkrili nameravan napad na carjevo družino. — Na Rumunskem v okraju Vaslin se kmetje zopet puntajo in hočejo, da se izvede od kralja obljubljena zemljiška preosnova. — Na Goriškem priredi jutri S. L. S. za Goriško 8 volilnih shodov. — Novo delavsko ministrstvo bo imelo naslov: „Ministrstvo za javna dela in obrtne izdelke.“ — Dunajski mesarji so imeli včeraj shod, na katerem so hudo napadali vlado, poljedelskega ministra in krščansko-socialne poslance, ker so zato, da se ne odpre meja tuji živini.

Dne 9. febr.: Stališče železniškega ministra Deršate je baje omajano. Nemci so postali z njim nezadovoljni. — Za zagrebskega župana je bil izvoljen včeraj dr. Amruš, ki se je takoj šel predstaviti banu. Prejšnji župan je zaradi tega odstopil, ker se ni hotel iti predstaviti banu. — Gospodski zbornica nemške države je precej omilila poljski razstavitveni zakon. — Zagrebško državno pravdnistvo toži katoliški list „Hrvatska“, ker je pisal za ločitev Hrvatske od Ogrske. To je delo novega bana. — Ruska carinja še vedno boleha na hudi influenci.

Dne 10. febr.: Bolezen dunajskega župana dr. Luegerja se je sicer nekoliko na boljše obrnila, toda je še vedno tako opasna, da se bo moral podati Lueger na jug. — Včeraj je imela S. L. S. za Kranjsko lepo uspel shod svojih zaupnikov, na katerem so se postavili kandidati za deželnozborske volitve. — Danes je prišlo na Dunaj odposlanstvo iz Bosne in Hercegovine, da izrazi delegacijam svoje želje. Prišli so v narodnih nošah, kar je zbudilo na Dunaju občno pozornost.

Dne 11. febr.: Rusija odpošlje 60.000 mož na turško-perzijsko mejo. Potemtakem se tam ni mir, čeravno Turčija obljubuje, da bo odpoklicala svoje vojaštvo. — Zvišanje častniških plač še sedaj ne pride na dnevni red delegacij. — Ruska policija je zaprla 14 prejšnjih duminih poslancev, ker se je izkazalo, da so bili roparji. — Med Rusijo in Turčijo so baje tako napete razmere, da lahko vsak trenutek izbruhne vojska. Turki so zelo ošabni, ker mislijo, da bodo tudi oni tako premagali Ruse, kakor Japonci. — Italija se z veliko naglico oborožuje na morju. Mornariški minister zahteva zopet 260 mil. za 4 bojne ladje.

Dne 12. febr.: Cesar je izrazil željo, naj se povodom njegove 60letnice ne prirejejo slavnosti in slavnostni sprejedi, ampak naj se raje ta denar porabi v dobrodelne namene. — Prihodnje leto 1909. slavi Tirolska veliko slavnost, 100letnico vstanka pod Andrejem Hoferjem proti Francozom. Cesar je obljubil, da se udeleži te slavnosti. — Del našega brodovlja pod poveljstvom podadmirala Zieglerja nastopi osemtedensko potovanje po Sredozemskem morju. — V včerajšnji seji avstrijske delegacije je imel bivši poljski minister Jedrzejevic oster govor proti zatiranju Poljakov na Pruskem.

Razne novice.

* Imenovani so avskultantom gg. Franc Kotnik pri celjskem, Jože Požar in dr. Arno Pirnat pri mariborskem okrožnem sodišču.

* Velikansko zborovanje S. K. Z. v Celju je naredilo na vse strani najboljši utis. Slovenski in nemški časniki se pečajo s tem zborovanjem, nacionalni nemški seveda posebno napadajo na shodu sklenjene resolucije. Toda to je najboljši dokaz, da je S. K. Z. začela pravo s svojimi resolucijami. Tudi udeleženci shoda so z zborovanjem vseskozi zadovoljni, in lahko rečemo, da ga ni zborovalca, ki bi ne odnesel najboljšega spomina na ta shod domov. V Narodnem domu je bil mir in liberalci niso niti poskusili nas motiti. S tem je pri nas tudi odpadel vzrok, da bi se Narodni dom nadalje bojkotirali. Dostojnost nasprotnikov znamo tudi mi upoštevati.

* Krščansko-socialni tečaj v Slovenjgradu se je začel ob nenavadno velikem obisku. Nad 200 ljudi se je udeležilo tečaja že prvi dan ter sledilo izvajanjem govornikov z veliko pazljivostjo. Shod vodi dr. Hohnjec. Prvi dan je predaval na shodu tudi državni poslanec dr. Korošec.

* Prvaki pri spanju. V volilnem okraju Ptuj razvijajo nemškutarji in Stajercijanci nenavadno delavnost ter prirejajo shod za shodom. Dr. Ploj in dr. Jurtela pa, ki zastopata ta okraj, smatrata za posebno čast, če se tu in tam pokažeta svojim volilcem, kojim ponudita ob vsakih volitvah prijetno prilogo.